

CATALUNYA SOCIAL

Any IX. — Núm. 432

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

21 de setembre 1929

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA**

**APARTAT 1036
TELÈF. 17605**

Els límits de l'Acció Catòlica

La proximitat del Congrés que s'anuncia d'Acció Catòlica ha despertat entusiasme. I més que entusiasme grandios, d'aparença, un entusiasme reflexiu, que ha portat a l'estudi de moltes qüestions plantejades ja d'anys i que ara poden ésser tractades en el Congrés o amb motiu del Congrés.

Això unit a la reunió de Consiliaris d'obres socials haguda aquests darrers dies a Toledo, pot fer entreveure dies esplendorosos pels treballs de l'Acció Catòlica en el nostre país.

Els diaris catòlics, i sobretot les revistes especialitzades en la matèria, han començat a parlar d'aquest prometedor renovellament. I ja no cal dir com en tots els mitjans on els catòlics actius es reuneixen, els temes són debatuts, comentats i mesurats en les seves possibles extensions.

Però en un moviment que s'inicia amb aquests favorables auspicis, no hi podia mancar, es clar, l'actitud d'aquells qui sempre s'avencen a les circumstàncies i procuren anar més enllà de ço que caldria si tot es fes amb més gran justesa i amplària d'esguard.

Diaris i revistes hi ha que a hores d'ara parlen de la necessitat d'aquesta tasca de renovació de l'Acció Catòlica, embrancant la mateixa amb qüestions que porten en el seu si qualche substància política. I així, en parlar del moviment d'Acció Catòlica, hi barregen idees de règim polític i d'altres que poden ésser serioses, respectables, però no compartides per tots els catòlics.

I en aquest punt sí que el contacte ha d'ésser suau i mai prou mesurat. Cal que les idees d'Acció Catòlica (que prou amplària i prou eficàcia poden aconseguir per elles mateixes) no es barrejin amb altres idees, molt altes, bàsiques també, però que no formen part de l'ideari catòlico-social. Per molt arrelades que certes concepcions semblin en un moment històric i en un lloc determinats, no deixen d'ésser idees polítiques, poc adients amb l'acció de què parlem i, sobretot, poc adients per a molts catòlics que saben i recorden sempre que certs temes Déu els ha deixat a la lliure discussió dels homes.

S'ha parlat sempre i continuadament de la necessitat de la unió dels catòlics espanyols. Però és que en realitat aquesta unió ja existeix pel sol fet d'ésser catòlics, perquè no hi ha manera d'ésser catòlic i restar a fora de l'Església catòlica. El lligam, l'únic fort i veritable, hi és ja. I tot el que per unió dels catòlics es pugui entendre fora del mateix, ja no equival a unió dels catòlics en el terreny d'acció catòlica (encara que sigui damunt d'idees bàsiques de la política) sinó a unió dels catòlics per altres actuacions en les que lliurement actuen com a ciutadans, i prou.

Per tant, obren equivocadament aquells qui, aprofitant el nom d'Acció Catòlica procuren barrejar amb la mateixa idees que per a res pertanyen al seu camp. És clar que quan es tracta d'idees bàsiques les coincidències poden ésser molt extenses; però no essent generals, fins aquestes idees bàsiques (com les referents a forma d'organització de l'Estat, a forma de govern, etc.) han de restar excloses de tot programa d'Acció Catòlica de caràcter així mateix general.

Fariem mal a l'Acció Catòlica si l'embrancàvem amb altres qüestions que no formen part del seu ideari estricte. I per molt generals que siguin aquestes qüestions, sempre hi haurà (com hi ha positivament a Espanya, i més encara en el present moment històric) qui essent catòlic, amic de l'acció catòlica i fins veritable treballador en la mateixa, pugui opinar de manera diversa en les mateixes. I quin dany no es produiria, per tant, si amb aquestes qüestions en lloc d'anar-se a consolidar la unió s'anaven a exterioritzar rompiments o separacions, a obrir encara més les cledes existents!

És clar que els qui han parlat en aquest sentit de barrejar temes no són pas veus oficials, ni solament massa autoritzades, potser. Però fins aquestes veus fan mal, perquè poden fàcilment conduir a l'error als qui han de fixar les veritables posicions en matèria tan delicada com és la de produir una forta Acció Catòlica, per una banda, i tancar-la en els seus límits veritables, per l'altra.

Memòries d'un cabaler

XIV

UN INDUSTRIAL DE L'ANTIGOR

A can Feliu, en temps del meu pare, es treballaven les vinyes, es collien raïms, es fabricava esperit de vi i amb el most dels raïms i l'esperit de vi s'elaborava la mistela. La mistela de can Feliu tenia un crèdit profundament arrelat entre els taverners de Barcelona en aquella època en què els consumidors de vi el volien que fos dolcet. El crèdit li venia, potser, del bon punt de dolç que tenia i del color cremat que prenia pel calabre que s'hi havia afegit. No dubto també que la serietat comercial del pare hi ajudava d'allò més. El pare (Déu l'hagi perdonat) no coneixia ni volia conèixer les normes del bon comerciant que s'han practicat en tot temps, però que tenen ara un valor universal, fonamentades en les estridències del bombo i en l'eloqüència de paraules enganyoses. No. Ell s'havia fet unes normes peculiars seves, no massa adaptades als costums comercials de l'època, però perfectament adequades a la seva mentalitat i a la seva consciència. I precisament això l'havia fet estimar de la seva clientela que acudia a ell amb tota la seguretat de no ésser enganyats ni en la qualitat ni en el preu.

Vegeu si el sistema us plau.

La mistela es feia al temps de la collita barrejant el most i l'esperit de vi en un cup; amb una bomba es pujava del cup a les tines còniques de dues centes o més cargues, allí es deixava aclarir, es trasbalsava, se li barrejava el calabre, es clarificava amb cola i es deixava que li toqués el fred de l'hivern. Pel gener o pel febrer estava ja llesta i es podia trasbalsar definitivament i donar-se a la clientela. Si no m'explico prou bé que m'esmeni la plana qui en sàpiga més. Els cellers de can Feliu no feien olor de vi, sinó de mistela. A la taula de can Feliu hi va haver temporades en què no es treia cap mena de vi ni de beguda espirituosa. Hi va haver ocasions de compromís en què no hi hagué al celler un porró de vi per a un convidat. Semblava gent addicta a la llei seca.

Aquella mistela, doncs, que no es podia treure ni era feta fins pel gener, ja era tota venuda per l'agost anterior. I els clients ni l'havien vista, ni menys tastada, ni en sabien el preu: és clar; si els raïms encara eren verds a la vinya!

Venia la collita, es sabia ja la quantitat disponible i sempre passava que no arribava a complir la demanda i de totes les notes s'havia de rebaixar, *verbi gratia*, de quatre parts una. No podia haver comprat altres existències per acontentar la parròquia? El pare venia la seva collita i, si ella no li arribava a la demanda, dirigia els clients a què compressin la mistela a can Arquer, industrial elaborador que havia estat majordom dels cellers de can Feliu o a qualsevol altre propietari del poble que es dedicués a semblant elaboració. I trobava gust en dir als seus clients que aquestes cases que ell recomanava eren de tota confiança i feien una elaboració tan bona, si no millor, que la seva. No tenia el vici de regatejar lloances als altres. Amb aquest prorrateg fet per l'octubre els tractes quedaven fermes pel que feia a la quantitat,

però encara no s'havia dit el preu. Que el preu fóra just ningú no en dubtava.

I quan era feta la mistela pel mes de gener, i s'havien consolidat els preus dels vins i dels esperits, una comissió de dos o tres taverners anaven a dinar a can Feliu i als postres tastaven la mistela, prenent en consideració els preus del mercat i després d'un amical regateig de poc temps i poques paraules es fixava el preu, vuit duros per carga, poso per cas, que servia per a tothom com un preu únic convingut amb tots els clients. En aquell temps d'hivern es feia l'extracció en sa major part; els taverners saben prou bé que traient el líquid a l'hivern s'hi guanya alguna cosa per la contracció de fred. No cal dir que el pati de can Feliu es veia per una temporada animat amb dos o tres carros de tres o quatre animals cada un que entraven a carregar cada dia per a emprendre després la ruta riera avall cap a Martorell i a Barcelona: de manera que en tot el matí no paraven els crits dels carreters i els sotracos de les rodes dels carros i els espetecs de les xurriaques de ressonar per les mil passes de rieral dominades de can Feliu estant, des de sota mateix de la casa fins el revolt de sota la Creu Trencada. I també a l'estiu hi havia algun dia bo.

Jo, quan tenia catorze anys era un xicot fornit de cames gruixudes i bones espatlles, quan ja m'havia revingut del desgast del col·legi, per l'agost o setembre, que era el temps en què acabaven de buidar el celler els clients tocatardans i no em desplaïa fer ostentació de la meua força carregant-me algun que altre bot al coll per a portar-lo al carro i sentir les lloances de mossos i carreters que deien:

—No l'hauria portat pel juny, quan va venir del col·legi que semblava un sac d'ossos! Malaguanyat; més valdria que fos pagès que no que es torni tísic amb els llibrots!

L'Anton, però, que era el mosso de confiança que mesurava, no em perdia de vista i em comptava els bots que havia traguinat i mai no em deixava passar de dos o tres no fos cas que em trenqués o m'espatllés o m'esllomés. Jo, llavors, m'estava al costat de l'Anton amb el sabó als dits i m'agradava veure rajar la mistela a la mesura d'aram estanyat i olorar aquella fragància i desfer la bromera que feia tot passant per ella el tros de sabó i tancar l'aixeta quan el travesser d'estany que hi havia posat al coll de la mesura quedava lleugerament colgat.

Mare de Déu! Jo que volia parlar de les normes comercials del pare m'he anat distraient per a parlar de mi mateix. És terrible aquest jo quan s'entressa a la conversa: i tant sovint i tan hàbilment que s'hi obre camí! Encara em quedarà, però una plana de paper per a continuar i acabar el meu propòsit inicial amb una curta i significativa anècdota.

Pel cantó de Reus vivia un bon amic a qui el pare devia atencions i en coses de cellers i vins li devia també encertades ensenyances. Ell l'havia iniciat en l'elaboració dels vins escumosos, en el període en què la guerra carlista els va juntar a Barcelona i, passat aquell període, cada un d'ells havia tirat pel seu cantó i tots dos havien continuat amb mires a fer-ne un

negoci d'aquella elaboració que havien començada per a matar el temps a una ciutat on ni un ni altre hi tenien res a fer.

I en el cas que passats uns anys el pare va rebre una demanda important d'ampolles d'escumosos procedent d'un industrial de la comarca tarragonina. Llegir la carta i dictar la resposta tot fou u. Poc més o menys aquesta feia així:

"No puc de cap manera servir-vos en allò que em demaneu. Feu la comanda a D. Gil N. que és de la

vostra comarca, ha estat el meu mestre i fa l'escumós molt millor que jo."

Ell era així. I per aquest sistema féu prosperar qui-sap-lo els seus negocis perquè feia totes les coses tan bé com sabia i li semblava (i ho havia dit alguna vegada) que si hagués estat sabater també hauria prosperat perquè hauria posat tot el seu saber en fer les sabates millor que cap altre de l'ofici.

Es còpia. JORDI ARNAU

Congressos a dojo

No hi ha dia que no es registri la inauguració d'algun nou Congrés. Estem en plena època dels Congressos: De les Missions, La Haya, de Ginebra, dels Flequers, dels Sastres, de la Publicitat o Anunci, de les Cooperatives, dels Estudiants catòlics o *Pax Romana*, de les Dones per la Pau, de les Joventuts Esperantistes, de les Trade Unions, etc.

Està clar que corre a càrrec de la premsa d'informació el donar compte de tants Congressos, però com sostraire's a la fascinació que causen i a l'interès que mouen aquestes diàries i multiplicades reunions de gent atreta pels llaços i els interessos que els apreten i impulsen per fins determinats comuns?

Hi ha Congressos, com aquest de la *Pax Romana*, que aquests dies ha reunit a Espanya estudiants i professors de tot el món civilitzat, que per mil motius fa agafar la ploma i escriure per a donar notícia dels seus propòsits, dels seus elements, dels fins enlairadíssims que es proposa, ja en ordre al propi interès dels brillants i simpàtics congressistes, ja en profit de la Religió que professen, ja en bé de la Pau que propaguen, ja pel progrés de les Ciències, ja per la universal fraternitat dels estudiants units per la mateixa fe i idèntiques aspiracions?

Com no parlar del Congrés de les Trade Unions angleses quan el primer que ha fet el seu president és declarar que avui dia els Sindicats de les Trade Unions formen part integrant de l'organisme superior del món industrial i tracten sobre peu d'igualtat perfectament els directores de les grans indústries angleses?

Com no dir res del Congrés de Cooperatives reunit (com la major part dels Congressos actuals) a la nostra ciutat, on han acudit la major part d'asos de la Cooperació mundial i al front de tots el famós Mr. Gide?

La ploma se'ns n'hi va, però la norma ens ho priva. No es pot avarcar tot. Consti, però, que ens adherim entusiàsticament a tots els Congressos en els quals es tracta de l'expansió, fortificació i defensa dels supremes interessos socials i, àdhuc, dels particulars, per modestos que semblin, de tots els Congressos i congressistes.

I als que (la major part ara) es reuneixen a Barcelona, els presentem el testimoni del nostre afecte fraternal i l'homenatge de la nostra consideració més distingida.

Una distinció fem amb el Congrés Missional, la qual ningú no estranyarà, puix s'imposa de justícia per la imponderable transcendència de les matèries de què tracta i per tot llinatge de conveniències.

Aquest Congrés marcarà una fita definitiva en la història de la civilització humana, que és la història de les Missions.

A. B. Z.

La família obrera

Fa basarda la lectura d'un interessant article publicat pel *Courrier de Genève* sobre la destrucció de la família obrera als països de l'Europa central, oportunament traduït per C. de B. en *El Matí*; el qual article pot molt bé aplicar-se, *mutatis mutandis*, a la nostra terra, que en tantes coses dolentes va seguint el camí pernicios d'altres pobles que es diuen avançats i en moltes matèries estan endarrerits i desconcertats més que nosaltres. Vegi's com està allí la família obrera:

"Heus ací a grans trets la vida familiar (?) de moltes famílies obreres d'avui dia.

De bon matí, en tocar les sis, llevar-se a corre-cuita, i pare i mare i fill i filla al treball; l'un cap a llevant, l'altre cap a ponent; l'un cap al nord, l'altre cap al sud.

El camí, en metro, tramvia, o tren; atmosfera irrespirable, empentes, paraules grolleres.

Arribada a destí. Formigueig de gent davant la fàbrica. Les set. Toca la sirena; s'engeguen els motors. Tothom desapareix, com engolit, per la porta de l'edifici. Aldarull infernal, monòton, eixordador.

Les dotze. Taverna, cantina o bar. Cafè i tabacs els homes. Coloret, novelles, avalots, les dones.

La una. La sirena. Gran brogit.

Les cinc. Alliberament. Es renova l'espectacle del matí; grolleries, rialles, comentaris.

A les sis a casa. A la casa, desordenada i bruta, fa de mal estar. Sopar improvisat; pernil i formatge.

Dues o tres vegades a la setmana nova dispersió familiar; el pare i el noi a la taverna; la mare al cinema, la filla al ball.

Resumim; una vida on la llar familiar no existeix. La casa no té altra finalitat que la d'aixoplugar, de nits, uns quans individus que són marit i muller, germà i germana, però que no tenen cap lligam d'esperit ni conviuen com a tals.

Al costat d'una existència així — que no és d'homes sinó d'autòmats que viuen d'esma, empesos només per l'afany de guanyar el jornal que els permeti satisfer les seves necessitats i fruir, fruir on sigui i com sigui, però fora de casa — es apareix com un somni de pau la vida tranquil·la dels camperols. El pare conrea la terra vora casa; la mare té cura dels fills i de la llar que no és buida i freda sinó acollidora i alegre, gràcies a la seva presència i a la bellugadissa dels infants."

El Comte Arnau, d'En Sagarra

II

*S'assembla al Comte Arnau si se'l compara,
però el fàstig vesteix la majestat.*

J. M. de S. — Cant Setè (p. 220)

La lògica, harmonia de la raó i reina de tota bellesa, en la segona part del poema pateix i fa patir d'una manera molt més penosa. La part primera — la vida terrenal del Comte — és una exposició de fets, diem-ne una exposició de crims, brutal, cínica, perversa. Però la segona part és la regió filosòfica de l'obra, la més delicada. En els primers cants, En Sagarra ha de fer parlar un malfactor; en els últims una ànima en pena. I com reeixirà a explicar els pensaments d'una ànima en pena, l'escriptor que no té, ni l'interessa tenir, una noció concreta i veritable de l'eterna pena i de l'eterna justícia? Un poeta que de la vida de més enllà només n'entreveu l'infern, segons en la novella anterior demostrava, d'on podrà concebre que cau el que cau a un abisme? Vet aquí que ens ha de parlar de l'altra vida un que no vol mirar-la i s'ha tapat d'ulls a si mateix. Així, doncs, aquests cants d'una lírica que és per a ell impossible, no són sinó un seguit de tomballons lògics, el seu únic valor, tristíssim, és la música del pecat, de la desesperació, de la negror, del sofriment estèril. I és encara una interpretació favorable aquesta de trobar-lo il·lògic. Si la manca aparent d'una estructura lògica reeixida és fruit meditat i exprés d'una intenció, llavors ens trobem en un domini més infernal. Anem a demostrar la gravetat d'aquestes afirmacions, pregant als lectors que ens perdonin l'haver de fixar-nos d'una manera detinguda en un passatge del poema que fa com de vèrtex on comença l'angle ideològic de tota aquesta segona part.

* * *

Té molta raó En Montoliu quan remarca el desplaçat de l'aparició del Comte Arnau damnat a la seva muller abans de l'escena de les bruixes. Aquesta escena de les bruixes, que és tal volta inspirada en la Nit de Walpurgis, del *Faust*, és greu perquè sembla contenir la tesi de la segona part del poema. Cavalcant no en la seva usual muntura, sinó en el "Boc de la carn" qui "porta a cavall l'ànima en pena allí on cou la caldera del conjur", demana guia i raó a les diabòliques velles: "Vosaltres, bruixes, no sabeu remei — per a que l'ànima damnada — trobi la font petita i amagada — d'on raja l'aigua de la veritat?" "I una s'acosta roja de les trenes" i li fa la següent resposta, la qual és de veritable compromís, perquè lliga i obliga el poeta a subjectar a ella la trama o argument dels darrers cants, i faculta al lector i al crític per a demanar-li comptes:

*"Et volta la fumera del misteri
perquè tu mai has conegut l'amor;
has de córrer pel món de nit i dia
i escoltar les entranyes dels mortals
FINS AL PUNT que el teu seny coneixeria
QUÈ ÉS L'AMOR DE DEBÒ I QUÈ ÉS L'AMOR FALS."*

Es més, bruixa i tot, defineix amb força exactitud l'amor veritable:

*Només té un sol desig l'amor que dura:
donar-ho tot, però no pendre res.*

I el cavaller fantasma accepta la consigna:

*I diu amargament l'ànima en pena:
Jo et trobaré, desesperat licor?*

*Damunt les anques del cavall que em mena
seguint el món, coneixeré l'amor?*

"I se'n va pels camins...". Aquest passatge és el vèrtex de tota la segona part, formada pels Cants 8, 9 i 10, els quals descriuen la recerca que a dalt del seu cavall sinistre fa el Comte Arnau percaçant "l'amor de debò", "l'amor que dura", "l'amor" simplement, "l'amor" veritable. Si les paraules de la bruixa són certes, el seu suplici cessarà el dia que conegui on és l'amor de debò. El poeta, amo de l'albir per a dirigir els passos del seu personatge, es trobava enfrontat a tres solucions d'aquest problema:

O bé el Comte pot conèixer l'amor, i es redimeix.

O no troba enlloc l'amor pur, i llavors fracassa i es perd.

O no sap conèixer quin és l'amor pur i l'amor fals, i es perd també.

Sense que intervinguin bruixes en el poema d'En Maragall, la redempció del Comte és en el seu poema senzillíssim afer. El personatge que la cançó ens trellada amb virtut tant celebrada com la maldat del Comte, és la "muller lleal", heroïna de l'amor fidel. En Maragall en té prou, doncs, amb aquesta. "Canta, esposa, fila i canta — que'l patí 'm faràs suau!" Més enllà, a la suavitat de l'esposa s'hi conlliga la d'una noia viva i innocent: "I la pastora enamorada — canta que canta la cançó — li ha mudat tota la tonada — i ha redimit al pecador". Naturalment que tot això és una ficció poètica, resolta en bonhomia. Un condemnat no té redempció possible, ja ha fet tard. Però almenys la redempció d'una certa forma de suplici, com ho és el córrer esperitat per terres i muntanyes sembrant terror entre els mortals, no sembla que sigui cap heterodòxia acceptar-la.

Doncs bé, la posició d'En Sagarra oscilla en un terrible equivoc de la segona a la tercera d'aquelles solucions. El Comte *no troba*, o *no sap trobar*, l'amor pur, o no el *sap conèixer*, o quan el lector pot creure que l'ha trobat *no li serveix de res*, i la profecia de la bruixa és un engany, que perd al Comte i decep el lector. Però, i si la tesi secreta de l'autor, per sota i a dins d'aquests equívocs incomprensibles, fos la de què l'amor pur no existeix ni a aquest món ni a l'altre?

Ja comprenen els lectors que val la pena d'esbrinar amb una mica de calma l'entranya d'aquest poema que ha estat homenatjat com un esdeveniment literari històric i que ens romandrà a Catalunya com un monument d'escàndol.

Com deia, doncs, En Montoliu, partint d'aquella tesi el lloc on lògicament havia d'emplaçar la visita del Comte a la seva muller era després de l'escena de les bruixes. Llavors, la noblesa de l'estimació d'ella i la visió de les seves filles, li havien de fer veure clar, si en la vida mortal no ho descobrí, on era l'amor de debò i on era el fals, i aquí es salvava el Comte.

Però no es tracta pas de salvar el Comte, sinó de fer una exhibició de lubricitat, i l'Arnau emprèn la via pels camins per on ja sap ell i ja sap l'autor que l'amor de debò no s'hi troba. I aquesta recerca de l'amor pur en els llocs on el cavall porta el seu malaurat genet, devé no pas una tragèdia, sinó una broma diabòlica, un sarcasme de gust infernal.

La visita primera és una escena eròtica, realitzada segons aquesta tècnica literària que d'una banda el freudisme i d'altra banda la jamai prou maleïda influència del cinematògraf han engendrat, fent més cargolades i perverses que mai les descripcions sensuais. Naturalment, allí no hi troba l'amor pur, el Comte; pitjor, hi troba l'odi, i l'ànima en pena, que ha llegit Freud, generalitza, i fidel a aquesta fètida escola psicoanalista, que descobreix la bèstia dins de l'home fins en els sentiments més nobles, pel damnat i pel poeta que li posa a la boca les paraules, no existeix l'amor ni en les més pures regions de l'amor conjugal. Tot és odi i rancúnia, fins en els que honestament s'estimen. El Comte llença una pila de fàstigs no solament damunt de la parella inhonesta, sinó sobre l'afecte honrat, incloent en el mateix despreci la passió impura i l'amor noble.

S'afegeix a l'erotisme la crueltat, i la "cavalcada violenta" el duu a prop d'un home que ha occit una dona per gelosia. Tot això és impossible d'esmentar ni per atacar-ho. Tot això és "odi i tristesa" i "vingagre i foc", i cinisme i barra literària. El poeta escriu no amb ploma, amb eina. I baixant sempre al soterrani, el Comte se'n va a cercar l'amor de debò allí on

*"...l'amor es ven com l'oli del setrill
i es paga amb perles o amb ganivetades
o amb l'aiguardent."*

Sembla que podia estalviar-se la passejada. Però no; tota la resta del Cant Vuitè, vint planes, sis cents a set cents versos, s'arrosseguen per aquells horribles paisatges on no es sent més que

*"...tuf d'entranyes castigades
i d'ànimes que viuen com un gos."*

Allà baix, entre "rialles, punyalades i platxeris", impera Adelais, feta la més esqueixada pecadora. L'ex-abadessa és calcada sobre la pseudo Judit, i En Sagarra excel·leix en aquesta espaventosa ciència de regirar el fons de l'ànima de les dones perdudes, no pas per a suscitar el plor salvador d'una Magdalena o d'una Maria Egipcíaca, sinó per a enfonsar-les més i més en la caverna sense llum. Però l'horrible alterna amb el grotesc, i la demanda que a Adelais, mundana escandalosa, fa l'ombra del Comte és d'una curiositat còmica. La resposta que obté és la síntesi del llibre sencer, perquè és el resum psicològic de cadascú dels personatges:

"—Jo no he sentit amor, mai de la vida."

Ve un moment que pot semblar que parla el fantasma com un predicador. Literalment és elegant la imatge. Intel·lectualment és vàcua i horrible, perquè és l'inútil interrogant d'un condemnat al seu còmplice incapaç de penediment i de salvació:

"I digues Adelais, cabrida eixorca — què en treuràs del teu viure regalat — quina espiga duràs dalt de la força — quan et cridin per batre el teu passat?"

Greu és la rèplica d'Adelais, i tot un assaig podria escriure-s'hi:

*"—No portaré clavells d'enamorada
NI CARITAT que faci resplendor...
que portaré el farcell del meu dolor."*

Com en el cas Cristòfor de Domènech correm perill aquí que el farcell del dolor torni a ésser matèria d'una especulació torta. Engany tan fosc com el de "Brand" seria l'avesar-nos a la indulgència envers el Comte l'Arnau d'En Josep M. de Sagarra, considerant-lo un poema del dolor. Això seria senzillament blasfematori. Perquè tothom entengui com és aquell dolor sense caritat, Adelais el defineix i crec que no s'hi val a interpretar-ho diferent de l'exegesi autèntica que el mateix llibre dona. Escolteu Adelais, ella mateixa, com l'explica:

*"Un dolor de femella VENJATIVA
...dolor SENSE CAP GRÀCIA NI RAÓ
QUE NO REDIMEIX RES I QUE NO SALVA
que no és noble ni és bell, ni és baladrer
...I ÉS NEGRE, I ÉS COVARD I ÉS MENTIDER!
Que es calla al fons del pit i no es confessa
I AVERGONYEIX COM UN PECAT MORTAL..."*

Terrible amargantor, estrany misteri. En Sagarra en aquest pseudo dolor, en aquesta tristesa fol·la del pecat, s'hi rabeja i no se'n mou, i no en sap sostreure el seu Comte, entossudint en cercar l'amor allí on sols hi ha el pecat; en parlar de dolor allí on no hi ha més que la ràbia del pecat.

I el cavall l'arrossega a tres indrets una mica inesperats, en l'itinerari de l'amor pur. L'amor pur es pot trobar arreu del món, àdhuc a la guerra, en un manicomi i en una llatzeria. Però tanmateix és un itinerari una mica forçat, majorment per a no trobar, després de tot, ço que es buscava. Qui pretenia percaçar-lo en la libido, en el crim i en la degradació, i no el sabé copsar a casa seva prop de la fidel muller, res no té d'estrany que el cerqui també en llocs de violència i de misèria, i res no té d'estrany que tampoc no l'hi trobi. Un de nosaltres, un cristià, veurà l'amor noble en el soldat que cau per l'honor de la bandera de la pàtria, però En Sagarra insulta els guerrers i les banderes. "Us veig greix contra greix", diu el revolucionari de l'estètica. (A la Judit es parlava del "greix de les batalles"). Els diu que tenen "el cor arrugat com un cigró", que "sols tasten la cua de la pò". I encara el gran pessimista i escèptic hi afegeix el glacial dubte: "és que la força d'aquest drap que portes — val la pena d'això que esteu fent tots?"

Un de nosaltres trobaria l'amor més pur i sublim en un Manicomi i una Llatzeria. Germans que passeu la vida fent costat a aquells als quals el poeta gairebé insulta: "furiosos, llunàtics, companyia — amb el cordó del seny parat en sec"; Monges heroïques; angèliques germanes dels malaurats leprosos (veure l'actual Exposició de les Missions), consol d'aquells "braços pelats, les mans cosides — de vespers i de nafres sangonents", el Poeta no us ha vist! Al Sanatori de Fontilles, l'obra del P. Ferris, una noieta leprosa va saber o entendre que s'havia descobert un remei de la lepra, cuitant-se a avisar que ella "no es volia curar"; amb tanta felicitat el sofriment cristià pacificava el seu esperit! Però En Sagarra no vibra sinó per "la ràbia violenta". I totes aquestes ràbies fermenten dintre seu. "Tots viuen dintre meu desesperats."

I ara es presenta un moment de compromís, un

moment teològic. Parla de Déu, el Comte Arnau d'En Sagarra. Però aquest tardà inútil i momentani acte no pas de fe, sinó de dubte, té quelcom de les braves cèlebres amb què aixeca al cel l'orgullosa mirada el Burlador de Sevilla. Gosa invocar-lo com si fos còmplice de les seves maldats a la terra:

"Quan trepitjava, ell m'aguantava el peu.
Fins al punt de donâ una punyalada
jo era cosa de Déu i ell era en mi." (?!)

Blasfematòria salutació! Altrament, a la mica d'especulació que fa En Sagarra sobre l'ésser Déu, segons ell, incognoscible per l'ànima damnada, revindrem en l'article pròxim.

El Comte Arnau té un fill. Miserable, covard, in-

útil, embriac, degradat, és riota i escarnot per tot-hom i pel poeta, que no li plany menyspreu ni fàstig. El seu pare damnat se li apareix i el diàleg és una cosa revoltant, nàusea pura, on s'esplaia el geni tenebrós d'En Sagarra. Uns mots en donaran idea: "Llengua carnal, misèria rebregada — si manté tant vinagre el teu setrill — si tens fel per a tanta escopinada — ara sí que comprenc que ets el meu fill." "Ens lliga el cordó de la baixesa..." A quina baixesa i a quina vergonya ha davallat el nostre verb en boca d'En Josep Maria de Sagarra!

Després ve el Cant Desè, últim del Poema. Però aquest Cant Desè, per la seva transcendental malícia, exigeix un especial estudi.

R. RUCABADO

Les Setmanes Socials

Document importantíssim

Per fi ha sonat l'hora de reprendre la celebració de les *Setmanes Socials*, per les quals tant hem treballat sempre.

El següent document publicat en el Butlletí Oficial de l'Acció Catòlica Espanyola, amb la firma del Representant i Delegat del Papa a Espanya per a promoure l'acció catòlica-social, obre de bat a bat les portes per a dita col·laboració.

Encara que en donàrem compte, i àdhuc un lleu extracte, ara fa un mes, la importància del Document és tanta, que creiem necessari conservar-lo íntegre en les pàgines de CATALUNYA SOCIAL.

Diu així:

"No hay, ciertamente, quien ponga en duda la suma conveniencia de celebrar periódicamente Semanas Sociales. La misma naturaleza de las cosas lo demuestra y una ya larga experiencia de diversas naciones y multitud de testimonios de indiscutible autoridad lo confirman.

Después de los muchos ensayos que, con mayor o menor éxito, fuera de España y en nuestra patria misma se han hecho, hay suficientes elementos para organizarlas en tal forma que puedan producir frutos abundantes y duraderos.

No estimamos preciso ni conveniente trazar aquí la historia de las principales Semanas Sociales extranjeras y patrias para deducir consecuencias provechosas que puedan servirnos de norma. Aunque ello fuera ciertamente interesante, nos alejaría de nuestro propósito, que no es otro sino el de dar para lo venidero una organización práctica a nuestras Semanas Sociales.

Son las Semanas Sociales a modo de breves cursos de divulgación de las doctrinas fundamentales de la ciencia social católica, entendida ésta en toda su extensión, en cuanto comprende, no sólo los problemas estrictamente profesionales y económicos de la llamada actividad social, sino cuantos atañen a la constitución misma de la sociedad, y a su recto y legítimo desenvolvimiento.

Así, pues, el campo de las Semanas Sociales no puede ser, dada la multiplicidad e importancia de las cuestiones que abarca la ciencia social católica, ni más vasto ni más fecundo.

Del concepto mismo de las Semanas Sociales se infiere la necesidad de orientar debidamente y reglamentar con precisión su funcionamiento, como quiera que pueden ser, ocasión de graves peligros.

Si bien es espantosa la confusión de ideas que reina en todos los órdenes de la vida y que ha invadido el ámbito de las mismas ciencias, incluso de las morales, puede afirmarse que esta confusión de ideas ha llegado al límite máximo en las llamadas ciencias sociales, con la particularidad de que los errores de los profesionales de estas ciencias han producido y están produciendo secuelas nefastas y desviaciones peligrosísimas en la vida normal de los pueblos.

Han pululado por doquiera maestros que, imbuídos en las más funestas aberraciones morales han levantado cátedras de iniquidad, desde las cuales enseñan y proclaman doctrinas sociales deletéreas.

Parecen llegados los tiempos anunciados por el Apóstol con aquellas palabras tan gráficas, que ahora tienen su puntual cumplimiento.

"Se levantarán, dice (Act. XX-30), hombres que sembrarán doctrinas perversas a fin de atraerse discípulos". Y aquellas otras que el mismo Apóstol escribía a su discípulo San Timoteo: (Ep. II-IV-3): "Vendrá tiempo en que los hombres no podrán sufrir la doctrina sana, sino que, teniendo una comezón extremada de oír doctrinas que lisonjeen sus pasiones, recurrirán a una caterva de doctores que satisfagan sus desordenados deseos, y cerrarán sus oídos a la verdad, aplicándolos a las fábulas."

Y es triste el tener que reconocer que estos pseudo-sabios de la ciencia social moderna han fundado escuela, atrayendo con su doctrina seductora a muchos incautos.

Sus falsas teorías, repetidas incesantemente en las tribunas populares y en las columnas del periódico, comentadas en la revista seria y expuesta en numerosos volúmenes de libros, han llegado a inficionar el ambiente en tal forma, que aún hombres bien intencionados, y, en otros asuntos, de sano juicio, corren grave riesgo de contagio.

Y así, no es infrecuente ver cómo teorías malsanas, que no tienen, las más de las veces, otro cimientito que la pasión, que ofusca, son antepuestas a las inconcusas verdades enseñadas por los Soberanos

Pontífices, o a las verdades que constituyen los fundamentos del derecho natural, base insustituible sobre la que se debe cimentar la sociedad humana.

Causa tristeza el ver con harta frecuencia preferido el testimonio de estos falsos doctores de nuestros días al de insignes sabios de la Iglesia, que, con su preclaro ingenio y con su estudio profundo de las ciencias divinas y humanas, se conquistaron con derecho el título de Doctores y Maestros de los pueblos, que la Iglesia les ratificó con su indiscutible y suprema autoridad.

No sin fundamento, pues, nuestra Santa Madre la Iglesia, al condenar el Modernismo en todos sus aspectos, nos ha dado la voz de alerta acerca de las consecuencias funestísimas que se pueden derivar del modernismo social.

Es preciso, por consiguiente, una suma vigilancia que evite el peligro, aún remoto, de que las Semanas Sociales católicas, por falta de la debida precaución, puedan ser instrumento de difusión de doctrinas perniciosas.

Mas, aparte de este elemento, que pudiera denominarse negativo, es necesario tener en cuenta en la organización de las Semanas Sociales católicas un elemento positivo importantísimo.

En estos breves cursos de divulgación científica social es indispensable, si ha de lograrse el fruto apetecido, unificar el plan de las lecciones, depurar el método de la enseñanza y evitar los escollos de la discusión sin trabas que, de ley ordinaria, engendra el desorden y quebranta la caridad.

La experiencia, ya larga, de los países que más han frecuentado la celebración de Semanas Sociales, ha puesto de manifiesto la necesidad de un organismo director que en algunas naciones está ya funcionando con patentes frutos.

Este organismo, compuesto de pocos hombres, pero selectos, especializados en los conocimientos teóricos y prácticos de la ciencia social católica, lleva la alta dirección de todo cuanto concierne a la organización de las Semanas Sociales católicas.

A las órdenes inmediatas de este organismo se constituye un Secretariado que cuida de la ejecución de sus acuerdos y de la propaganda que se ha de hacer durante el año.

Vista la necesidad de normalizar en nuestra patria esta institución de las Semanas Sociales católicas, que tanto bien pueden reportar en todos los órdenes, hemos determinado crear este organismo con el nombre de Comité Nacional directivo permanente de las Semanas Sociales católicas en España.

La formarán los Consiliarios nacionales de las diversas instituciones de Acción Católica, bajo la presidencia de un Delegado nuestro.

Las atribuciones de que gozará la nueva institución, inmediatamente sujeta al Director Pontificio de la Acción Católica en España, serán las de nombrar el Secretariado Nacional de Semanas Sociales Católicas, la de estudiar y señalar el tema o temas que se hayan de desarrollar durante las Semanas que se celebren con carácter nacional la de designar los Maestros que hayan de tener las lecciones y la de trazar el programa de los actos que hayan de tener lugar con motivo de la celebración de las Semanas Sociales con carácter nacional.

Vigilará cuidadosamente porque las Semanas Sociales católicas que se celebren en España conserven

su doble carácter, religioso y didáctico, que es totalmente insustituible si han de lograr su fin.

Podrá agregar los actos complementarios que tiendan a la ilustración práctica y aplicación de las lecciones dadas durante la Semana, y nombrar un Comité local en la ciudad donde la Semana Social se celebre, y los Comités de honor y Patronatos cuyo funcionamiento se estime conveniente en cada caso.

En las primeras sesiones del Comité directivo nacional se redactarán las bases del Reglamento por el que haya de regirse y que será luego sometido a Nuestra aprobación.

Del celo de los miembros que forman esta nueva institución importantísima, de la docilidad de los buenos católicos que han de secundar sus iniciativas, de la celebración leal y resuelta de cuantos sienten la vocación del Apostolado social según el sentir de la Iglesia, del apoyo y protección de las autoridades, de la orientación y patronato del meritisimo Episcopado español y, principalmente, de las bendiciones del Corazón Sacratísimo de Jesús obtenidas por mediación de la Santísima Virgen que ampara la Acción Católica, podemos felizmente augurar frutos abundantísimos y consoladores en bien de la Religión y de la Patria.

Toledo, en la festividad de los Santos Apóstoles San Pedro y San Pablo, a 29 de junio de 1929.

† PEDRO CARD. SEGURA Y SAENZ

La festa de la Mercè

Pastoral notable

No podia celebrar-se amb més lluïment i eficàcia la festa de la Mare de Déu de la Mercè que publicant la sobirana Pastoral que dedica a la Patrona de Barcelona amb motiu de sa festa major nostre estimadíssim, savi i zelós Prelat, doctor Miralles.

Mai no hem vist més ben historiada en els seus orígens, en la seva vida i en els fruits ubèrrims que aquesta ha donat al món cristià, ni més lògicament previst el seu futur magnífic esdevenidor, que en aquesta magna Pastoral.

Es un treball històric sintètic però claríssim i perfectament documentat, del qual emergeix per la força mateixa dels fets, un monument apologetic, superb, coronat de llum i abrandat d'amor, constituint una irresistible invitació a tots els catòlics barcelonins a pendre part en les properes grans festes mercedàries, el clou de les quals serà la processó en què apareixerà apoteòsicament pels nostres carrers i places la venerable imatge de la Verge barcelonina, el títol de la qual és una divina executòria d'amor i de bondats incomparables i inefables alhora.

Es d'esperar que la fervent i eloqüentíssima invitació del nostre egregi Pastor produirà els efectes màgics d'altres esdeveniments semblants que en la Pastoral es recorden per orgull i estímul dels bons barcelonins.

Cap d'ells ha de romandre absent d'aquestes grandioses festes. Cap d'elles ha de mancar a la processó apoteòsica de la Regina barcelonesa i Mare de Déu de la Mercè.

Es la nostra Mare i la nostra glorificació.

De l'Illa Daurada

Impressions de viatge

Per fi s'han donat els darrers adéus! Els qui parteixen i els qui resten en el moll de Barcelona, i el vapor Mallorca han començat a trencar la crosta d'aigua deixant a banda i banda una estella blanca i escumejant.

Encara es nota la voleiadissa de mocadors al costat del monument de Colom, i ja la nau depassa l'escullera, i aviat és presonera del mar i del cel dins els àmbits de llibertat de la nostra Mediterrània. El passatge resta a coberta, admirant la blavor fosca del mar a la nit, cercant desxifrar el misteri de les capes d'aigua, embadalint-se amb el maniobrar dels mariners, amb les seves anades i vingudes, fins que moli aviat es noten els treballs d'acomodament d'aquells qui han de passar la nit a coberta i les feines d'instal·lació dels qui cerquen el seu camarot, amb la seva llitera penjada, amb una calor veritablement forta.

Dins de poc temps, la nau resta amb una tranquil·litat que deixa encara impressió més profunda davant la grandesa d'aquesta mar nostra, testimoni de tantes tragèdies, de tantes glòries, de tanta història.

Unes quantes hores de balanceig suau damunt les aigües, i aviat a obirar la Dragonera, amb la seva massa pedrosa, i les costes abruptes i tallades de Mallorca.

* * *

La ciutat és ja ací. La badia immensa, plena de suggestions, vullada de bells paisatges, tancada per muntanyoles farcides de residències d'estiu, serveix de braç per a enllaçar tot aquell qui s'acosta a la terra beneïda de Mallorca. I les siluetes de la Catedral, única en llums, única en grandiositat, única en bellesa, de l'Almudaina, corbada pel pes de la glòria històrica, es van destacant en mig d'una sortida de sol, d'aquell sol que té reflexos únics en aquella Illa Daurada per excel·lència entre totes les illes.

Es acollidora Mallorca. Pel camí de l'aigua us surt a rebre dues hores abans d'arribar al seu si; i aquelles dues hores de costejar són una suprema delícia que predispone a l'efusió en un país bell i senzill, un d'aquells països on l'ànim es deixa guanyar tot seguit per les suavitats de la terra i de la gent.

Uns moments de confusió altre cop, d'abraçades, de salutacions, i aviat tothom ciutat endins, Born amunt. Dissortadament, els autos han mort aquelles tartanetes de dues rodes, teixides de palla, que eren un dels encants de l'arribada. Encara en resta quiscuna mostra, un record i prou.

* * *

Palma es troba de festa major. Celebra el Setè Centenari de la Conquesta per l'Alt Rei En Jaume d'Aragó, i tot en ella recorda el gran fet. Les siluetes del Conqueridor, les ombres dels germans Moncada, tan amats del gran Rei, el desembarc boirós a la badia de Pollensa; tot hi és viu aquí, tot hi és recordat amb efusió gentil, amb una joia que honora el poble agraït i fervent amic de les seves gestes...

L'estàtua equestre que presideix la ciutat, des de la plaça de les estacions de ferrocarrils, us porta el

fet a la memòria com si fos recent, d'ahir, ja que l'esdeveniment viu dins la consciència de tots els palmesans. Aquesta gent sap ésser guardadora de la tradició fins extrems insospitats, sense que aquest culte a la tradició rebaixi per a res l'exponent de valor del seu progrés, de la seva adhesió a la civilització moderna, que és perfecta, cada cop més alta.

Llums i enramades per tots els carrers, festes esplendents i brillants, forasters a desdir; i tot en mig de l'ambient de companyonia, de senzillesa, de tracte amable d'un poble que és bo, que és sa.

* * *

Els monuments principals de Palma ens eren prou coneguts, com conegudes ens són les belleses de Miramar, del vas d'or de Sòller amb el seu port perfecte, el més elegant del món; les extensions d'oliveres i camps d'ametllers verds i pomposos d'Inca i Manacor. Una sola cosa cercàrem, per tant, ara, en aquest recent viatge: la tomba que estatja les despulles de l'home més gran de Mallorca, d'un dels homes més grans del món: de Ramon Llull.

I no cal dir que la nostra primera direcció fou cap a l'església de Sant Francesc, grandiosa, una de les meravelles gòtiques d'aquesta ciutat, qui en compta tantes, encara que dissortadament amb una capa de calç damunt, molt fàcil de treure, però.

Creguérem que bastava cercar Ramon Llull, dins el temple, per a trobar-lo tot seguit. I en férem l'experiència. Sense acompanyants donàrem la volta a l'única i amplíssima nau de l'església de Sant Francesc. I amb tot i esguardar una per una les capelles on el Beat de Randa hi podia reposar, no la trobàrem. Solament amb l'ajut d'un frare, casualment vianant a prop nostre, trobàrem el sepulcre del filòsof i polígraf mallorquí, a dalt d'una capella, en el mur lateral de la mateixa, en estoig certament ric, de marbre, però trencat, sense unes estàtues que l'ornamentaren un dia, amb poca cura tot ell.

I quina tristesa ens produí el fet! L'home més alt de Mallorca, un dels més alts del món, un polígraf per a tots, un filòsof la fama del qual creix de dia en dia, un beat per als catòlics, no té a Palma un monument digne de la seva grandiositat, apropiat a la seva memòria. No diem res del sepulcre, que és digne d'un home distingit; però és que l'autor de Blanquerna és més alt que tot airò; és, senzillament, un home excepcional en tot, l'obra del qual perdurará i es valorará cada dia més.

I un home així, la major honra de Mallorca, una de les honres de la humanitat, no és cert que requerriria un monument en plena ciutat, conjuntament amb el mateix una sepultura que per ella sola destaqués fortament, que per ella sola parlés al cor dels seus entusiastes, que són tants, cada dia més?

* * *

Altres cop el Jaume I ens separa de Palma, amb aquella recança amb què es deixen els llocs agradables on s'hi fan bons amics de seguida. I en separar-

nos de l'abadia meravellosa i en admirar per darrera vegada el Castell de Bellver, ens fem la il·lusió que els balears sabran correspondre a tota la grandesa que Lluïll representa per a ells, bastint un monument,

aixecant una digna sepultura i un altar a l'home més alt de Mallorca i un dels més alts del món.

Ara, amb motiu del Congrés Missional, no caldria llençar aquesta idea?

La pau religiosa a Mèxic

Nostres lectors hauran notat la prudència i reserva amb què han parlat sempre de la pau religiosa de Mèxic.

Adhuc quan el fet de la pau era evident, innegable, nosaltres romaníem com indiferents, com si dubtéssim de la mateixa realitat.

Miràvem a Roma per a capir-la, i vèiem el Papa com entristit, corprès i mut, davant d'una pau sense victòria, tal volta una pau precària, imposada, interina, restreta...

El misteri d'aqueixa pacificació sembla que ara comença d'aclarir-se.

Una pau franca i noble hauria abrindat d'entusiasme tot el món cristià, àdhuc tots els pobles civilitzats. Ara per ara...

El misteri comença de mostrar les clarianes precursoras de la plena llum. Caldrà mirar-les i publicar-les. I això ha fet nostre estimat col·lega *El Matí* en un article que porta l'autoritzada firma de P. Luga, datat a Nova York el mes tot just finit. Diu així:

"Els resultats dels acords preliminars presos entre el president i els negociadors eclesiàstics no foren coneguts fins el 23 de juny passat.

Les autoritats eclesiàstiques demanaren als fidels d'abstenir-se de tota manifestació pública i d'acontegar-se de testimoniar llur joia per mitjà de pregàries i accions de gràcies en les esglésies. Les multituds catòliques envaïren les esglésies, on, a la fi, llurs sacerdots havien estat autoritzats per la jerarquia a dir la missa i a conferir els sagraments. Car, convé de dir que mai les autoritats civils no les havien tancades a ningú.

El delegat apostòlic a Mèxic, Mons. Ruíz y Flores, en un document públic reté homenatge als esforços de l'ambaixador americà Sr. Morrow per restaurar la pau.

"Ningú no ignora", declarava, "que ell ha estat l'iniciador de les conferències que han finalitzat amb una molt feliç conclusió per a l'Església, l'Estat i el poble de Mèxic. Des de febrer de 1928 ha fet ús de la seva influència d'amic en aquest sentit."

Parlant de la intervenció de Mr. Morrow per apressar la pacificació religiosa a Mèxic, el *World*, de Nova York, escrivia:

"L'èxit de Mr. Morrow ha estat degut a la seva admirable comprensió de les realitats subjacents a les disputes de principi, al seu evident desinteressament, a la seva bona fe i a les fonts inesgotables del seu esperit per ajustar les desavinences i destruir els prejudicis. Model d'art diplomàtic en circumstàncies particularment difícils i complicades, aquesta és una peça principal afegida a la que representa el triomf dels experts americans a París. Ella permet de dir amb un legítim orgull, que la diplomàcia americana es troba en plena maduresa.

Per a ésser completament just, cal afegir que l'antic president Calles, fou un d'aquells que més ajuda-

ren els esforços de Mr. Morrow. Mons. Ruíz i monsenyor Díaz, li feren, doncs, una visita el 23 de juny per expressar-li llur reconeixença. El delegat apostòlic no vacilà a declarar públicament que "la cooperació del Sr. Calles en l'afer, havia tingut una influència tan vital i decisiva com profundament sincera".

Aquell mateix dia, l'arquebisbe Ruíz, delegat apostòlic, trameté al P. John Buske, secretari general de la C. N. W. C. a Washington, el despatx següent:

"L'obra de reconciliació entre l'Església i el govern de Mèxic, començada per vós en nom de la *Catholic National Welfare Conference*, sota els auspicis del delegat apostòlic Fiumasoni-Biondi en març de l'any passat, acaba d'ésser sancionada per un document oficial que és el primer pas vers una solució definitiva. Que Déu beneeixi els bisbes, la clerecia i el poble dels Estats Units, que, conjuntament, foren al nostre costat en els dies de prova."

El dia 25 de juny, adreçant-se a la clerecia i als fidels de tot Mèxic, en sa qualitat de delegat apostòlic, l'arquebisbe Ruíz i Flores els deia:

"Havem ofert de cooperar amb el Govern, amb totes les nostres forces morals i amb les altres per tal de millorar la sort del poble.

Esperem sincerament que ningú no acusarà l'Església d'inmiscuir-se en la política a deshora a causa de les inevitables conferències que ha hagut de tenir per arribar a una solució definitiva de la dificultat pendent. Repetim que l'Església no té cap interès particular a afavorir certs governs o d'ésser en contra d'ells.

El Sant Pare, bé que molt al corrent de la diversitat d'opinió, vist el millor mètode de solució, ha aprovat l'acord que ha donat fi a les nostres conferències amb el president. Aquesta aprovació ha d'ésser suficient per allunyar tota malfiança. Per nosaltres, sacerdots i bisbes, les nostres conviccions i el nostre esperit de disciplina serien prou per assegurar-nos que estem enterament d'acord i tot catòlic sincer ha d'arribar a la mateixa unanimitat.

"L'acord no contradiu en res els desigs de l'episcopat mexicà i del Papa. No significa altra cosa que l'acceptació de les conseqüències d'un fet seguint els principis fonamentals del cristianisme. I això tant més quant, conforme a les declaracions presidencials, les lleis no seran aplicades en un sentit apassionat i sectari, sinó amb mètodes compatibles amb l'existència i la llibertat de l'Església.

Ara resta als bisbes, als sacerdots i als fidels, de servir-se del dret, que el president els reconeix, de demanar reformes de lleis per mitjà de peticions trametes al Congrés."

L'elecció per Roma de Mons. Díaz per a la Seu vacant de l'arquebisbat primacial de Mèxic, és una aprovació solemne pel Vaticà de tot el que ha estat obtingut fins ara, gràcies a la prudència i a la paciència del prelat, l'acció realitzadora del qual ha estat combatuda fins a Europa pels qui, no tenint responsabilitats, es poden permetre tots els extrems.

Els alts planells socials

En les grans ciutats tentaculars, existeixen els baixos fons socials. La misèria material hi assola els pervinguts de llocs llunyans, que s'hi entrenen en les formes més dures de lluita. La misèria moral hi encaua els cavallers dels set pecats capitals, d'aquells altres contra l'Esperit Sant, que clamen venjança a Déu, i tots els conculcadors del Decàleg. Aquestes esplugues abissals de les grans ciutats tenen el seu extrem, dintre del camp, en els alts planells habitats. Constitueixen com la base d'un altíssim con truncat.

Qui no els ha vistos, o els ha contemplat de lluny, o bé hi ha cercat alguna vegada acolliment i tot? Ermites abandonades, coberts de monestirs ja deruïts, per les pluges i el vent. Cases de paratge, castells, antigues celles i asils de caminants, que el captaire perdut i el vagabund han defensat amb llur petja dels elements inclements. O, si més no, que els amos amb gasiveria han apuntalat i no han oblidat mai, com un trofeu esparracat de la seva senyoria d'altres temps. Aquests en viuen lluny, i potser no hi han estat mai tampoc. Però professen una certa superstició per la noblia centenària del lloc, la qual deuen satisfer d'una manera o altra, els qui li serveixen l'amor o tenen necessitat d'habitar-hi.

Qui sap si és bell d'habitar-hi uns lleures. La llum de les cimes guarneix de reflexos els recons més amagats. El vent hi ressona com un orgue. Piulen els ocells damunt les teulades. I l'herbassar del voltant els emplena d'olors mirífiques. I àdhuc l'aigua, la bona aigua o la mala aigua, s'escola dintre, suau, en encantadors degotissos, o hi penetra a regolfades per l'oratge borrascós.

Heroica gent la que habita aquests alts estatges a mig aire del blau cel, on semblaria que no arriba la bafarada dels homes, ni rebruny l'esclat de les passions. La casa sol emergir al bell centre del planell, llis i pelat, i dur com una mola. Uns graus galzats en la timbera menen als estrets feixons. Aquests retenen la terra, que els vents hi han amuntegat, per avivar-hi unes motes de xeixa. Però, quan la pluja les nodreix, les mustiga la glaçada. Quan la glaçada els és clement, les bleeix l'eixut. I, quan tots els temperis hivernencs respecten, una calamarsada aixafa o s'enduu un aiguat. Hi ha cops que hi guarda una cabra esquiva, fermada en un burxoc, que esgarrija amb els seus bels àdhuc l'aspresa dels penyals. L'àliga la guaita, sota dels núvols, amb els seus ulls perforadors. O bé la miloca s'hi gronxa, silent i majestuosa entre sàdica i compassiva... Què hi fa la gent ací dalt d'aquests paratges?

Avui, amic lector, no confiis trobar-hi massa l'ermita benastruc, que espera que el corb li baixi dels núvols el mos de pa que Déu ens do a tots. Ni el pagès resignat, encès d'un amor místic per la gleba, el qual abans engolirà el roquis que abandonar la terra ben amada, cendra dels seus. O bé el pelegrí confiat que hi reposa de les fatigues dels camins. És una altra mena de gent la que acostuma habitar-hi.

En Romeva, en un bellíssim article, feia l'apologia dels sants dels baixos fons de la nostra urbs. Potser, però, s'hi oblidà una estampa (i no és que volem fer-n'hi cap retret). La dels immigrants que hi

viuen només de pas. Aquests homes els ornem totes les virtuts, que lloava d'aquells el nostre amic. Però, demés, es senten abrivats per una altra: la d'una noble ambició. Si han estat empesos per la necessitat a tals llocs, prompte saben convertir-los en un punt estratègic: guaiten, contemplen, observen, es situen. Un dia, potser hauran passat alguns anys i tot, es carreguen l'aixovar al coll i es planten en un quart pis límpid de la ciutat moderna. Alguns àdhuc s'hauran bastit una caseta i tot cap a la falda de la muntanya. L'estalvi, imposat violentament pels guanyys mòdics de la terra, i l'amor a la família, els redimeix de les cugúcies de la ciutat.

D'altres n'hi ha, però, als quals causa vertigen l'ensorrar-se de cop i volta des de la terra orejada als fons irrespirables. Tampoc, per altra part, no tenen economies o avinentesa, o bé ja se'ls ha marcit l'ideal d'immigrar a terres millors a continuar fent de pagesos. Somien en la ciutat, i s'hi atansen per etapes, a volades, com les perdius. Aquesta gent pujà de la vall obaga al cim inhospitalari per a saltar a un altre cim. I des d'ací, paratges de guaita a la fi, pendre la ciutat com per assalt.

Diversos d'ells, cosa particular, són pares d'una família nombrosa. Guaiteu-vos-els: secs, eixuts de carns; uns tragins i uns manyocs de nirvis. D'intel·ligència ràpida, de voluntat prompta, experts i hàbils. I impàvids, com els cims dels quals són els guardians. Molts dels que habiten els baixos fons de ciutat, viuen dels furts contra la societat i l'utillatge de la civilització. Aquests altres es mantenen del que usurpen a la naturalesa i a l'ocasió del vianant. Alguns cops hem pensat que si la domesticació del falco per a la caça al vol, no hagués constituït una pràctica aristocràtica, aquesta gent ens l'hauria conservada per a la usança de tots i especial serviment d'ella. Però ara, la fura els atrapa el conill dintre del cau. Aconsegueixen la llebre al llarg del rastre, damunt la neu. Foraden l'isard de l'altre agudell amb una bala certera. Enganyen l'ocell famolenc en un parany enginyós. I burlen l'astúcia de la perdiu amb el llaç escorredor. La foresta dels tocoms de més avall els lliura amatent el pinyó. La tardor els ofereix en faldada maternal el rovelló, delit del ciutadà. I el gos de bon flat els assenyala la rica tòfona abscondida. I encara tot el floreig d'herbes oloroses i remeieres.

A l'estiu i primavera els habitants dels alts planells acostumen deixar en pau la boscúria i els salvatgins per a percaçar el vianant que s'arrisca a aquestes altures. Tenen tota la sornegueria d'un taverner del districte cinquè. D'un got d'aigua de cisterna, deu cèntims. D'un refrescant, emmelat amb quatre gotes d'aixarop, trenta cinc. Una pesseta d'un porronet de vi. Sis d'un àpat mig ben amanit. I així successivament. El vianant paga i calla pensant allò que en aquest món el que vol un gust cal que el pagui amb escreix. I no plany cap sacrifici.

I ells què mengen? El pa assecat pel vent, amanit amb cansalada rànica, és llur plat fort i estimulant. El dia que reben forasters, s'aprofiten per una setmana. I el dormir fa el restant. Tots aquests vaillets descalços i espitregats a l'estiu, amb esclòps i un for-

rall de gribaldina a l'hivern, la gana els aviva la intelligença i els excita la imaginació. Tenen el front i els ulls vagarívols de guaitar sempre la immensitat. Els lluu l'esguard d'un verd grogós de xeixa, morta sobtadament. I es belluguen amb la vivacitat esfereïda de la sargantana. Als deu anys ja guardaran bous o porcells en una masoveria baixa només per la pitança i el vestir. Ells seran com els davanterers que comencen de pendre la marxa cap a ciutat. Que treballin que prou han jegut!—pensen els grans. I heus ací les dues grans ocupacions dels habitants dels alts planells: treballar i dormir.

Adhuc el matxo espellat, pelut i esburrifat del purrim ha de treballar i dormir. Ell és qui mena l'amo devés el mercat veí, o la parròquia més propera a cercar el necessari, i el qui el relliga amb la civilització. La bèstia es blinca de les potes del davant, i s'aclofa de les del darrera. El fuet de boix l'abriva. La jaça pútrida de l'estable, si per cas, ja tornarà per ell contra l'amo poc clement.

Cada cop que ens hi recollim en les nostres excursions, ens sentim enduts d'un vivíssim interès, interrogant-los i conversant-hi. Quina ironia més fina i

més punyent també, la d'aquesta gent! Us contristeu de trobar que molts d'ells han perdut la fe. No serveix cap respecte per cap jerarquia social. Alguns, després de fer de guardians, encara paguen un lloguer o arrendament. No els burxa sinó l'ambició d'un diner i no n'estimen res. I escarneixen amb una rialla groga les vostres admiracions per la bellesa del paisatge, i la grandiositat dels elements.

Els vailets que corren descalços i amb un parrac de camisa, un dia, quan visquin a ciutat, també els agradarà de pujar ací dalt, amb les sabates ferrades, l'alforja a l'esquena i abrigallats amb la capellina impermeabilitzada. Ells ho somien i l'esguard se'ls torna lívid i tot de la frisança. El vianant no ha de sentir-ne cap gota d'enveja, ni torçar-se a cap mal averany per ells. Millor... Però, quan davalleu el grau, o cerqueu la lluanca borrosa del calm per a orientar-vos, o feu la cadireta per a rossalar millor per la timbera, i els deixeu allà endarrera, el cor us colpeix en pensar en els problemes ètics, religiosos, socials, higiènics, que aquesta gent traça en el pla superior d'aquest con truncat, que té la base en els baixos fons de la urbs tentacular.

ANGEL GRAU

Del món del treball

Per què no?

Arriba tot suat i fatigat a un quart pis amb honor de sext un mosso carregat amb una panistra de queviures que pesa més de 50 quilos, i hom li diu tot satisfet:

—Vaja, company, que en aquesta casa això ja s'acaba. Ja haureu vist que hi posen *ascensor*.

—Per a mi, com si no n'hi posessin. A cap casa de les que n'hi ha ens hi deixen pujar carregats... ni lliures.

—Què dieu?

—El que sent.

—Però és això possible?

—Ja és costum establert, i crec que és inútil de manar...

—I per què no?

—Jo penso que tal volta per no fer malbé el *cotxe*, o per evitar-se noses, o per la despesa de força... què hi dirà hom?

Veritablement, els *ascensors* no s'han fet pels qui més els necessiten: mossos i serventes.

Ara bé; hi ha cases on aquesta greu diferència ha estat corregida, posant-hi petits *muntacargues* els quals almenys alleugen de la carga les persones que avui dia, generalment, tenen de pujar-la a braços.

Comprenem que no pot improvisar-se tan útil mitjà, però pot anar-se a la seva implantació. I, entretant, no podria fer-se quelcom per alleujar d'aquell sacrifici, moltes voltes inhumà, els qui a diari tenen de fer-ho, i no una vegada, segurament?

Fixar una hora discreta per a fer servir de *muntacargues* l'*ascensor*, pendre algunes precaucions per a no perjudicar el *cotxe*, etc., etc.

Es una comparació que correfeix veure com persones descarregades i plenes de força pugen amb l'*ascensor*, mentre que altres ben carregades comp-

ten els graons d'un a un gotejant-los de suor i... d'enveja.

Si estem en terra de cristians aquesta reforma, tard o d'hora reeixirà.

Sindicació patronal i obrera

A Espanya la sindicació patronal és objecte, tot just, d'algun que altre assaig sense quasi cap èxit franc, per ara. La classe patronal encara no s'ha donat compte de la importància que té la sindicació.

Es una veritable ceguera la seva de fatals conseqüències, com desgraciadament han pogut provar algunes vegades. En diverses nacions el moviment sindical patronal ja té una realitat remarcable, però a la vegada es remarca fortament la manca de preparació dels patrons per a sindicar-se bé i manejar amb destresa aquesta valuosa i eficacíssima arma social. Els obrers en saben molt més que ells, de manera que quan tenen de reunir-se els Sindicats de les dues bandes, els obrers fan un paper lluidíssim i els patrons, generalment, un tristíssim paper. Fins els estarrufats patrons anglesos han de confessar aquesta manca de preparació. El de menys són les *planxes* que fan en aquestes reunions mixtes. El de més són els interessos que per aquesta manca de preparació en surten perjudicats.

Després de la publicació de les *Normes de la Santa Seu referent a la Sindicació Catòlica*, de les quals ja hem donat clara idea, s'imposa en els patrons un canvi de conducta i de procediments.

Aquest document ha de tenir una influència decisiva en aquest aspecte de la vida del treball que afecta la seva mateixa essència.

De bons Sindicats, ben governats i orientats cristianament, pot esperar-ne la vida del treball immensos beneficis, però d'altra manera, i si els patrons continuen dormint en aquesta vital matèria, tots els mals són d'esperar sobretot per a ells.

Vida de Sant Joan M.ª Bta. Vianney

(Rector d'Ars)

VII

El jove Joan Maria, d'ara endavant l'anomenaran Rnd. Vianney. El 14 d'agost celebrà la primera missa. Unicament Déu sap l'alegria que deuria experimentar en veure blanquejar en les seves mans el Pa de Vida que vigoritza les ànimes. La missa va celebrar-la en la mateixa capella on va rebre la consagració sacerdotal.

En arribar a Ecully, on començà els seus primers estudis, el Rnd. Balley, que mai no l'havia abandonat, li digué que havia estat nomenat vicari d'aquella parròquia. El seu nomenament produí excellent efecte. Tothom coneixia les seves virtuts i la seva santedat.

El Rnd. Balley fou el primer penitent que es va agenollar als peus del Rnd. Vianney. Aquest fet demostra el bon concepte que li mereixia el novell sacerdot.

El seu confessorari estava sempre voltat de penitents. Moltes vegades no es recordava que no havia dinat i seguia confessant. Amb quin amor devia tractar els penitents quan tots acudien a ell!

Predicava molt planerament i, no obstant, el poble l'escoltava amb llàgrimes als ulls. Quan la paraula és càlida perquè abans d'eixir dels llavis ha passat per la flama de l'amor diví, penetra cor endins dels oients i els desvetlla sentiments nobles. Els oradors eloqüents i brillants, que únicament es preocupen del so harmoniós de les paraules, enlluernen com els focs d'artifici, però no convencen.

Els mundans, quan es troben davant un home que els esguarda plàcidament, exclamen: "Aquest home és bo perquè mai no ha sentit la fúria de les passions." Com s'enganyen aquests mundans! El Rnd. Vianney lluitava ardidament contra les passions que volien entenebrir-li l'ànima. Quines lluites més grans han d'entaular-se contra el monstre de lascívia que ens empeny cap a l'abisme de la concupiscència! Aquest monstre pot occir-se amb la llança de l'oració. Cal orar, perquè la castedat és fruit de la gràcia. Els que volen dins la llum serena de les altures, són els que han sostingut una lluita aferrissada contra l'argila del cos que ens voldria fer xipollejar dins les aigües impures de la lascívia. Els sants, com les àligues, mai no els veureu volar damunt la pols dels camins.

El Rnd. Balley, que era també un sant baró, anava esbossant al jove sacerdot el camí del ministeri parroquial. En l'època de persecució havia sofert molt, i estava quasi exhaurit. Al cap de poc temps que el Rnd. Vianney era a la parròquia d'Ecully, va emmalaltir i morí com un sant. Abans d'empendre el camí de l'eternitat digué al jove sacerdot que estimava tant: "Amaga els instruments de penitència, perquè si la gent s'adona d'ells creurà que ja he expiat els meus pecats i no pregaran per mi." El Rnd. Vianney va plorar molt la seva mort. Com no havia de plorar-lo si ell no l'abandonà mai!

El nou Rector, Rnd. Tripier, no va voler seguir les petjades del seu antecessor. Era més mundà. Hom creu que va voler desfer-se del Rnd. Vian-

ney, perquè era exageradament auster. Les autoritats eclesiàstiques varen confiar al sant sacerdot la petita parròquia d'Ars. Aquelles petites parròquies únicament es confiaven als sacerdots més ineptes. Eren tan insignificants, que aquells que exercien el ministeri parroquial es morien de consumpció. Qui els havia de dir que aquell jove sacerdot tan humil immortalitzaria el nom d'Ars! El Rector d'aquella parròquia tenia assignats 500 francs anuals. Es troba situada a 35 quilòmetres de Lió.

Ars era un poble poc visitat, perquè no tenia bons camins. Per aquest motiu els seus habitants es comunicaven poc amb els pobles de la rodalia.

El Rnd. Vianney va dirigir-se a peu a la parròquia. Ja estava avesat a fer llargues caminades. A causa de la boira es va perdre i un pastor li indicà el camí d'Ars. Aviat va veure un escampall de cases a l'entorn d'una capella. Ars no és, com s'ha dit, un poble indiferent. Els seus habitants no eren models de santedat, però la majoria acudia al temple.

Quan arribà el Rnd. Vianney, l'esperava el poble a la parròquia i el Rnd. Julià M. Duereux, que havia estat superior del Seminari de Lió, li va posar l'estola pastoral. En els primers moments no va causar gaire bon efecte. Anava tan pobrament vestit i parlava amb tanta humilitat, que varen creure que era molt poqueta cosa; però quan el varen veure a l'altar celebrant missa, s'adonaren de seguida que no era pas un home vulgar. Segons consta en el procés de beatificació, l'alcalde, que era un home molt piadós, digué que la vila d'Ars tenia una església molt pobre però un Rector sant.

A la casa parroquial hi havia bastants mobles; i com que aquests havien estat cedits per la senyoreta de Garets, que vivia en el castell d'Ars, el Rnd. Vianney va visitar-la per tal de suplicar-li que es fes càrrec dels mobles sobrers. Aquella il·lustre dama era coneguda amb el nom de senyoreta d'Ars. La Revolució no va poder foragitar-la del castell perquè tot el poble l'estimava. La humilitat del Rnd. Vianney va colpir els camperols d'Ars. Els rics no podien comprendre que fos tan excessivament generós. Feia almoina a tots els pobres que tustaven la seva porta. Els seus estalvis foren ràpidament repartits entre les famílies indigents.

Al cap de pocs dies eixia de la casa parroquial amb el barret sota el braç. Tenia el costum de no cobrir-se quasi mai. No es dirigia a contemplar les bel·leses del paisatge, sinó a visitar els seus feligresos per tal de conèixer llurs necessitats.

Inspirava, com tots els sants, una gran simpatia. Tenia els ulls tan clars, que els camperols endevinaren de seguida que era un home que portava molta llum a dintre. Per a convèncer la gent, cal predicar amb l'exemple.

Com s'equivoquen els que diuen que no es pot fer res de profit en les petites viles! Sortós d'aquell que arriba a salvar una sola ànima!

El Rnd. Vianney, si no hagués tingut el cor

tan roent, hauria pogut passar la vida tranquil·lament contemplant la placidesa dels camps. Si algú li hagués retret la seva passivitat hauria pogut exclamar: "És massa petit aquest llogarret per a poder-hi treballar!" Es trobava, certament, voltat de gent rústega i a l'entorn de l'església no hi havia sinó un escampall de cases pobriques, però, no obstant, va posar totes les seves energies i activitats al servei de Déu. ¿Es que la gent camperola no ha nascut també per anar al cel?

Els camperols l'havien vist moltes vegades, quan encara dalt del cel brillaven les estrelles, dirigir-se a l'església amb una llanterna a la mà. En aquella hora de pau i de misteri, s'agenollava davant el Sagrari i, amb llàgrimes als ulls, demanava a Jesús Sagramentat que li concedís la conversió de la seva parròquia. "Fen-me, Senyor, sofrir tota la vida, però concediu-me la gràcia que els meus feligresos obrin els ulls a la llum de la veritat!"

Quan un malalt el demanava, no anaven a cercar-lo a la casa parroquial, sinó a l'església. Moltes vegades no eixia del temple fins a la tarda.

A l'hora foscant donava un passeig per les hortes i tenia una paraula amable per als camperols que trobava dins la quietud dels camins. Li plaïa orar, com Sant Francesc d'Assís, sota la blavor puríssima del cel.

Per a salvar les ànimes es sotmetia a dures penitències. El matalàs del seu llit el va donar a un pobre. Dormia en els soterranis de la casa parroquial damunt un feix de llenya. A conseqüència de la humitat va contraure una neuràlgia facial que el féu patir quinze anys. Degut a la humitat va dormir al graner. El seu coixí era una biga. Abans de lliurar-se al repòs, amb unes deixuplines es colpejava l'espatlla. Ell mateix es construïa els instruments de penitència. Tenia el cos, el vell Adam, com ell l'anomenava, completament llatzerat. En els murs es feien ben albiradores les gotes de sang.

En arribar la Quaresma es va lliurar a un rigorós dejuni. No tenia cuinera. Vivia completament sol. Un dia va anar a visitar-lo la seva germana Margarida, acompanyada de la vídua Bibost. Com és natural, el Rnd. Vianney va rebre la seva germana amb una gran efusió, però adonant-se que no tenia res, li digué: "Em plau que hagi vingut a veure'm, però què et donaré?" No tenia altra cosa que unes quantes patates bullides, que no es podien menjar de tan dures. Ni la Margarida ni la vídua Bibost es varen atrevir a menjar-ne.

Un altre dia el visità el seu germà Francesc, el qual es va veure obligat a arrencar algunes patates de l'hort per a poder menjar una mica.

En els primers temps, el Rnd. Vianney no tenia altra preocupació que salvar els seus feligresos. Les altres coses del món no tenien cap importància.

Era tan auster i es preocupava tan poc d'ell, que de vegades passava dos o tres dies sense pendre aliment.

La vídua Renard, accedint als precs que li féu la vídua Bibost, abans de tornar a Ecully, li feia de cuinera. Aviat observà que el pa que li portava el donava als pobres, i que ell es menjava els rosegons que aquells portaven al sarró.

Es tancava a l'església i es negava a pendre ali-

ment. Mes d'una vegada, quan la fam l'obligava a menjar, s'adonava que no tenia ni una engruna de pa, i havia de tustar la porta d'un veí per a demanar una almoïna. Fins havia intentat alimentar-se amb herbes.

Segurament, els que van a l'encalç dels plaers i no viuen sinó per a satisfer els desigs d'aquest pobre cos que és pols i cendra, creuran que el reverend Vianney era un home dissortat.

Al cap d'uns quants anys confessà a un jove sacerdot que en els primers temps, que vivia sotmès a dures penitències i completament sol, és quan era més feliç.

Els homes que obren malament, en obtenir allò que abelleixen, són feliços; però la felicitat s'esvaeix ràpidament com l'espectacle enlluernador d'una posta de sol. Després d'uns moments d'esclats de llum, la terra es submergeix dins les tenebres de la nit.

Els sants, malgrat es posin al damunt la túnica cendrosa de la penitència, són feliços perquè la pau de Crist plana damunt el seu esperit inundat de llum. En desear-se de les coses de la terra, esdevenen tan clars els seus ulls, que veuen resplendir la faç serena de Déu. Quan un home aconsegueix deslliurar-se de la càrrega feixuga del cos, l'esperit obre les ales i s'allunya de les impureses de la vida.

El Rnd. Vianney, tot i sotmetent-se a duríssimes penitències i menjant herba com els rumiants, era més feliç que els cercadors de plaers mundans.

Feliços els que sofreixen i caminen amb el cor alegre damunt les arestes del dolor, perquè ells veuran resplendir la faç de Déu! No cerqueu la felicitat per la via ampla i assolellada del plaer. Cerqueu-la per la senda poc fressada del sacrifici i del dolor.

No espereu res del món. Els mundans desconeixen el nom dels homes bons, però Déu coneix fins els nostres pensaments més recòndits. És difícil seguir les petjades dels sants, però si els seguim ens menaran al cel.

J. CIVERA I SORMANI

EL LLIBRE DE LA PARAULA DE DÉU

LA SAGRADA BIBLIA

EL NOU TESTAMENT

VOLUM I

Els Evangelis i Fets dels Apòstols

CONDICIONS DE VENDA

Edició de doble text: llatí i català . . . 8'50 Ptes.
Edició de text llatí sol 6'— »
Edició de text català sol 5'— »

Totes aquestes edicions van enquadernades amb finíssim pegamoid, imitació de xagri. Enquadernacions més luxoses de distints preus.

Ha sortit ja el primer volum de la SAGRADA BIBLIA que publica l'«Obra del Sant Evangeli» de FOMENT DE PIETAT

DE LA SEMANA

El fet cabdal hebdomadari ha estat, naturalment, en l'ordre polític, el sisè aniversari del cop d'Estat del 13 de setembre de l'any 1923. No s'ha commemorat enguany amb festes, però la U. P. ha procurat arreu fer acte de presència organitzant àpats i sessions on han abundat els parlaments i els visques de consuetud.

El discurs que amb aquest motiu pronuncià En Primo de Rivera va resultar una discreta autoapologia de la Dictadura i del dictador. L'historial de la mateixa, sintètic i ben presentat, entusiasma els seus amics, els quals no són tants com ells es pensen, ni tan pocs com es pensen els que no pensen com ells... Novament va reiterar En Primo de Rivera les promeses fetes als seus adeptes de la U. P., a la qual declarà per enèsima vegada hereva de la situació actual. Defensà, no sense enginy, el projecte de la futura Constitució, cosa que també ha fet recentment, però no tan bé el senyor La Cierva, un dels pares putatius de la criatura.

Encara es va parlar de la poc probable assistència dels vells capitosos polítics a l'Assemblea que ha de decidir de l'esdevenidor polític d'Espanya. Els dos polítics que estan al saltador són Sánchez de Toca i el Comte de Romanones. De manera que amb aquests dos caps d'ala ja passen de mitja dotzena els prohoms del vell règim que formaran probablement en el nou règim: Romanones, Sánchez de Toca, La Cierva, Bergamín, el Comte de la Montera i...

Aprofitant aquest temps de vacances estiuenques en les quals la Premsa dona vent a tota classe de manifestacions polítiques, aquest antic mestre d'estudi i polític entremaliat que és Marcellí Domingo, ha parlat llargament de la república i dels republicans i del seu programa. Hom ha tingut la curiositat i la paciència de llegir-lo, i n'ha sortit tot decebut. Són els mateixos homes del 73 amb el mateix programa, el qual pot sintetitzar-se així: Democràcia casolana; laïcisme de l'Estat; persecució de l'Església; desterrament de les Ordres religioses (amb les conseqüents confiscacions, amb la destrucció pels mitjans moderns més eficaços, de llurs convents i temples, i amb els altres coneguts espectacles de la Setmana tràgica); centralisme estatal, socialisme (disfressat), i despotisme vestit de cotó blau...

Cal que el tinguin present aquest programa de la futura república, mig dit i mig insinuat, per l'home de més talent amb què ara compten els republicans.

De tantes coses com hi ha per a registrar aquesta setmana, fora de casa, hom no sap per quina començar. Sembla, però, que la qüestió del desarmament és la més important avui dia. Mac Donald vol fer un esforç i es proposa visitar a Hoover pròximament per a veure si tira endavant el pesat carro del desarmament que entre els dos empenyen. Ara

s'ha fet una rodera al trasbalsat camí que va recurrent, que no sabem com podrà emplenar-se. Es el cas que Lord Cecil demana que el desarmament no sigui simplement naval, sinó simultàniament terrestre. Aquesta proposició ha tret de cassola a França i a totes les seves nacions amigues, les quals han posat el crit al cel boirós de Ginebra per tal que no se'n parli més. I res més lògic que la proposició de Lord Cecil.

Amb aquesta rodera si que s'atascarà el carro del desarmament. Caldrà armar-lo?...

Ha començat, i va molt endavant, l'evacuació de les tropes angleses de la Renània, cosa que, naturalment, no veu amb bons ulls França. Que en faran de compliments abans no l'abandonin les tropes franceses!

El complot descobert a Berlín contra el Govern de la República del Reich té més importància com a indicatiu que com a fet.

Aquella República postissa fa temps que trontolla i la seva caiguda portaria males conseqüències.

No estan millor les coses a Àustria. Si allí es trobés un Mussolini o un Primo de Rivera disponibles, a hores d'ara ja tindríem a la nació danubiana feixisme oficial i dictadura-pont per a una restauració imperialista. Socialistes i feixistes estan armats fins les dents i es proven tot sovint les forces. El dilema és terrible a Àustria: anarquia obrerista o reacció ciutadana. Encara és la figura sobirana de Seipel la qui aguanta la precaríssima pau austríaca.

El conflicte palestí s'ha conjurat a còpia de tropes, carros blindats i càstigs durs, però Anglaterra té els seus dies comptats en la Terra Santa. El seu mandat no ha estat més que sionisme pur o... impur. De tot hi ha.

J.

CARTA ENCÍCLICA

RERUM NOVARUM

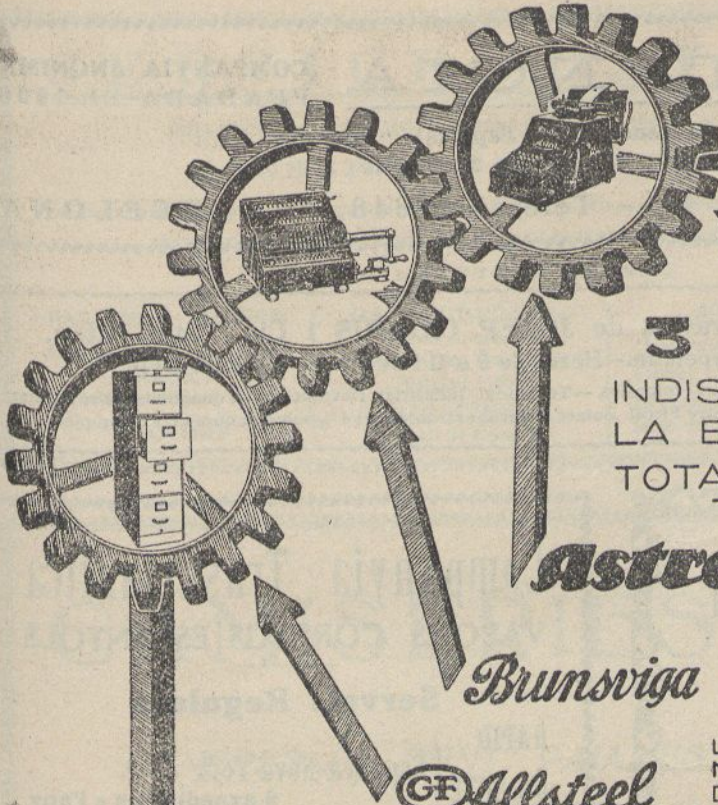
DE S. S. LLEÓ XIII

TRADUCCIÓ I PRÒLEG DE J. CIVERA I SORMANI

Preu: 0'75

Als que adquireixin dotze o més exemplars se'ls farà el 30 per cent de descompte.

Aquest número ha passat per la censura governativa

VEUS-AQUI
ELS
3 ELEMENTS
INDISPENSABLES PER A
LA BONA MARXA DE
TOTA OFICINA MODERNA

Astra
LA SUMADORA MÉS
MODERNA, COMPLETA
I RESISTENT. MODELS
ESPECIALS PER A COMPTABILITAT

Brunsviga
LA ÚNICA CALCULADORA
QUE LI EFECTUARÀ ELS
CÀLCULS DE MANERA EX-
CLUSIVA I EXACTA.

Allsteel
L'ASSORTIT MÉS EXTENSO
MOBLES I PRESTATGERIES
D'ACER PER A OFICINA
(ARXIVADORS, FITXERS, CAIXES, TAULES, PRESTATGERIES, ETC)

V. GUILLAMET
Rda. Universitat, 31 BARCELONA
Av. Pi i Margall, 11 MADRID

BANCO NUEVA HISPANIA

(Societat Cooperativa d'Estalvi i Crèdit)

DOMICILI SOCIAL:
BARCELONA. - Rambla de Catalunya, 16

SUCURSALS I AGÈNCIES:
Lleida-Reus-Sabadell-Sta. Coloma de Queralt-Vich

DELEGACIONS:
Pont d'Armentera (Tarragona). - Sant Guim (Lleida)

Capital social el 30 de juny de 1929: Ptes.
2.351.628'89

Préstecs realitzats i efectes comercials descomptats
als senyors Socis durant l'any 1928: Ptes.
7.912.226'92

Acadèmia Humet

Ronda Universitat, 27, 2.^a

DIRECTOR: D. FRANCESC DE P. HUMET
ENGINYER INDUSTRIAL

Especial per l'ingrés a l'Escola d'Enginyers in-
dustrials.

Estudis superiors del Peritatge Industrial en les
seves diverses especialitats.

Classes especials d'Anàlisi Matemàtic—Càlcul In-
tegral i Mecànica racional—Geometria Descriptiva
—Química Inorgànica i Orgànica—Física industrial
(òptica, calor i electricitat) — Dibuix industrial.

S. A. Tupinamba

RICOS CAFÉS

Fabricació pròpia de deliciosos Bombons,
Xocolata, caramels i cacau

175 sucursals a Espanya

Fàbrica i Torrefacció: TRAVESSERA 11, 13 i 15 - BARCELONA

Telèfon 72851

Sucursals a Madrid: Montera 21, duplicat. - Telèfon 17174

AVÍS: Amb nostres BOSSES VAL DE CAFÈ po-
den obtenir-se bonics presents per la casa el
mateix que amb la xocolata «MOSAIC»

LA CONSTÀNCIACOMPANYIA ANÒNIMA
FUNDADA EL 1906Segurs ferroviaris en general. — Especials "Paquets"
Segurs marítims. — Segurs d'incendis

RONDA UNIVERSITAT, 4 — Telèfon 20648 — BARCELONA

Agència d'Assumptes administratius de JOSEP CARDÚS i Cia., Stat. Ltda.

Despatx: Balmes, 16, pral., Barcelona. — Hores de 9 a 11 i de 5 a 7 — Telèfon 17016

Altes, baixes, traspessos o canvis de nom en contribucions i impostos. — Territorial. Industrial. Devolucions de quantitats indegudament satisfetes. Incidències en la Comprovació del Registre Fiscal. Baixes recàrrec extraordinari 4 % sobre finques dels Eixampies.

LES GRANS INDUSTRIESFABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA**FILLS DE GABRIEL JULIÀ**Bruch, n.º 7 - Telèfon 11422
(Entre Trafalgar i Ronda)**BARCELONA****Companyia Trasatlàntica**
VAPORS CORREUS ESPANYOLS**Serveis Regulars**

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
 16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
 12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
 16 expedicions a l'any
 • Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
 11 expedicions a l'any
 • Mediterrani a Fernando Pó
 12 expedicions a l'any
 • a Filipines
 3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.Per informes, a les Agències de la Companyia
en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
oficines de la Companyia : Plaça Medinaceli, 8.**CONSELL DE BON GERMÀ**Germà: No juguis a la loteria. La millor loteria és l'estalvi. Però si un dia tens aquesta feblesa
prova-ho a l'estanc i loteria del carrer de Fernando i... qui sap!

Hi trobaràs també tabac, timbres, segells, etc. de totes menes i preus. Ah, i bitllets de Nadal.

Escolta, germà: Estàs assabentat de com els va anar als meus clients en el sorteig de l'últim
Nadal? Informa-te'n, val la pena.**FERNANDO, 32 (prop Avinyó) - BARCELONA****GARATGE I TALLERS "BALMES"**
JULI KLUG

BALMES, 76 (entre Aragó i València). - TELEFON 75941

AJUSTATGE I REPARACIÓ — PREUS LIMITATS I MÀXIM
RENDIMENT EN LES REPARACIONS — STOCK ELÈCTRIC
PER A INSTAL·LACIONS, MAGNETOS, BOBINATS, ETC.

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses, accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:

Carrers Sepúlveda, 148-150
Villarreal, 35
I Floridablanca, 121
Telèfon 31510

CASA CENTRAL:

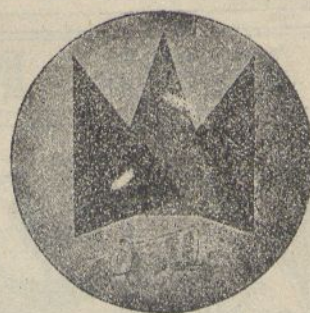
Carrer Aragó, 272
Passeig de Gràcia, 45
Telèfon 11550

MAGATZEMS:

Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Llobregat:
Carrer Laureano Miró, 89
Encreuament de les carre-
teres de Madrid i Cornellà

BARCELONA

CAMISERIES RUBERT

GENERES DE PUNT, PAIAMES, MOCADORS, GUANTS

Avinguda Portal de l'Angel, 13 i Aribau, 30

BARCELONA

VILARÓ I VALLS

PINTORS DECORADORS

Corts, 604

Telèfon 10283

BARCELONA

Codina Farriol Radio-REM

APARELLS - ACCESSORIS

La millor qualitat. — El millor preu
Laboratori. — Taller de muntatge

126, BALMES, 126 - Telèfon 74755

RAMBLA DE CATALUNYA, 118
AUTOMATIC 73493

PROPIETARIS DE COTXES

25 % D'ESTALVI TROBAREU VISITANT LA
CASA BALLESPÍ

Recanviatge i reparació de neumàtics
i cambres.

Venda de neumàtics i cambres.

Stock de neumàtics d'ocasió i recanviatge
al 40 % de nous.

Acumuladors Peto Royal Ford.

OLIS "ATLANTIC"

Descomptes especials als que manifestin ser
llegidors de "Catalunya Social"

JARABE PUIG

Cada cien gramos de Jarabe contienen
 EXTRACTO NÉPETA GLECHOMA 15 GRAMOS • EXTRACTO
 CRASSULA MICRANTA 6 GRAMOS • MACERADO HIDRO-ALCOHÓLICO
 UCO AL 2% DE POLICALA SENECA AROMATIZADO 3 GRAMOS
 ORTO-GUAYACOL SULFONATO POTÁSICO 1 GRAMO

PREPARADO POR
Z. PUIG
RIPOLL

Precio 5 Ptas. (timbres incluidos)

XAROP PUIG

(NOM REGISTRAT)

Preparat per Z. PUIG, farmacèutic

RIPOLL

Insustituïble preparat per al tractament de la
TOS, PULMONIES, BRONQUITIS
 i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

*Es ven a totes les farmàcies
 i Centres d'Específics*

Exigiu en cada flascó l'adjunta marca registrada

PLAÇA DEL PI, 3 (enfront l'Església)

LA NUEVA
GRAMOLA

LA VOZ DE SU AMO

con las últimas novedades en
DISCOS
de esta famosa marca
completará la felicidad de su hogar.
ADQUIERALA EN LA CASA

CESAR VICENTE

PASEO DE GRACIA · 4

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Àngel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 18953 A.-Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av. Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Àngel Guimerà, 32
REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Aceites y Materiales Motor, S. A.

Via Laietana, 7

TELEFON 1166

BARCELONA

Unicorde

Nou tipus. Qualitat i presentació

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

FRANQUEO CONCERTADO

ATENES A. G.—FOTOCOPIA, LTD.